

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasiloslovenskega političnega društva za Primorsko.

•Edinost.

izhaja dvakrat na teden, sako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena z a vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri upravništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

»V edinosti je moč«

Slovenskim državnim poslancem.

Slovenskim državnim poslancem, kateri so se zadnji vtorek zbrali na Dunaji, če ne družega, zopet prazno slamo mlatiti, priporočamo posebno tržaški Slovenci nekaj točk, katerih naj ne pozabijo; pa ne staviti jih v kak memorandum, ker tak ne izda prav nič, kakor smo se prepričali letos, ampak povedati dunajskeji vladi, tako in tako je, ako hočete to storiti, dobro, drugače pa tudi mi ne bomo hodili vedno z vami „skoz drn in strn“, da bi nas vi samo tako rekoč za „stafažo“ imeli, kar se je pokazalo prav letos, ko je parlament imel še posvetovanje in ko je imel svoje počitnice.

Točke, katerih nikar ne prezrete, katere pa posebno priporočamo tržaški in z nami gotovo Vam tudi na srce polagajo vsi drugi Slovenci, te le so:

1. Prva in gotovo najimenoitna vseh točk narodnega slovenskega programa je, „slovenske ljudske šole v Trstu“, za katere je prosilo skoraj poldrugi tisoč slovenskih očetov v Trstu, katerih prošnja pa je bila od magistrata s zaničevanjem zavrnena, od slavne c. kr. vlade tržaške zavrnena z ničevim in vse Slovence žalečim izgovorom, da imajo Slovenci dosti šol že v okolici in naj te obiskujejo. Ne vemo, kako bi slavni vladi za tako žaljenje vseh Slovencev odgovorili, ako slavna vlada ni imela družega izgovora za prošnjo, podpisano od tolikoštevilnih slovenskih očetov, lahko bi bila pač tudi opustila ta izgovor, kateri ni prav nič družega, nego pravo norčevanje iz naših narodnih pravic. Naj slovenski poslanci to razjasnijo dunajskeji vladi in naj tudi povedo, da drugičkrat taka žaljenja od strani tržaške vlade Slovincem izostanejo, in da vlada sedaj hitro odgovori na pritožbo, katero je vložilo politično društvo „Edinost“, da ne bode zopet treba čakati odgovora z Dunaja, kakor smo ga morali iz rumene hiše v Trstu skoraj štiri leta!

Naj slovenski državni poslanci vladi tudi razjasnijo in malo oči odpro, ker tržaška vlada noče videti, kje nevarnost preti, da si vlada s tem tudi sama spodkopuje tla pod nogami, ker Slovincem ne da pota do naravnega prava in onega, kar jim po postavah gre; kje je več renegatov, kakor v Trstu in vsi ti gledajo čez veliko

lužo in ti so vsi izšli iz italijanskih šol, ako tudi so slovenskih starišev sinovi. Izgledov ni treba Vam navajati, saj jih žalibog sami dosti znate.

2. Slovenski državni poslanci ste pred odhodom z Dunaja podali ministru Taaffeju nekako spomenico, in v tej zahtevali tudi slovenske paralelke na srednjih šolah v Trstu in Gorici, in hrvatske na gimnaziji pazinsko-puljske. Pa o vseh teh ni ne duha ne sluha; pač pa se pazinska gimnazija premesti v Pulj, da bodo Hrvatje še veliko bolj na slabšem, kakor pa so bili do sedaj. — Pač pa se čuje in čita sedaj še nekaj družega, bolj tolažilnega(?) za Slovence, da vlada misli s prihodnjim šolskim letom narediti italijanske paralelke na gimnaziji v Gorici, in italijanske paralelke na gimnaziji v Trstu, kjer imajo itak že Italijani svojo popolno laško mestno gimnazijo, in bi jih gotovo tudi malo hodilo v državno laško.

Tedaj se kaže zopet nekaj, kar bi Slovincem v Trstu še več škodovalo, kakor pa sedanja laška mestna gimnazija.

3. Ker na obrtniško-trgovinske državne šole po volji ministra Gauč-a slovenski jezik ne bode tudi podučevalni jezik, naj gledajo poslanci vsaj na-to, da se bode imenoval za podučevanje slovenščine kak tak učitelj, kateri sam slovenščino dobro zna in kateremu bode tudi kaj ležeče na tem, da se bodo učenci kaj naučili, ne pa samo, da bi se napolnilo število ur in da bi slovenščina „figurirala“ samo na papirju.

4. Slovenski poslanci menda niso bili več na Dunaji, ko se je odvijala hrpeljska železnica, ali znano jim bode, kaj in kako je z napismi na tržaške postaji hrpeljske železnice pri sv. Andreju. S prva je bil narejen prostor na treh straneh s plojpa postaje samo za en napis; namreč na severni strani proti cesti, na vzhodni in na zahodni strani, in mogoče, da bi bil na jedni teh treh strani stal tudi slovenski „Trst“, vsaj drugače ne bi se menda ekcelenca Pretis bil izrazil: „Jetzt habt ihr ja ihr „Trst“. Ali prišlo je drugače, gospoda na magistratu so začeli šumeti in razsajati kakor poredni otroci in protestirati in slovenski napis je šel k ljubju namestnikovej ali z njegovo voljo. Sedaj je doli samo italijanski in nemški napis, slovenskega nikjer. Tudi znotraj na postaji je vse nemško-laško, slovensko nič in nikjer. —

vsaj! Nič drugega si nista več želela kakor edino sestanka. — Ali po izpolnjenosti želji bilo je vse drugače! kajti njeno zaljubljeno oko je moralo priznati, da ima polugospod Cordier noge prekratke, vrat dolg in tenak in čez trebuh da je mnogo širi, kakor pa čez prsa. — Ona pa, kakor je on videl na svojo žalost — ker jej je prej dušo in srce daroval — bila je malo nakrivljena, vdrtih prs in z ramami skoro do ušes; še največ mu je pa bilo do tega, da ni prej zvedel, da ima ona eno nogo krajšo, eno pa manjšo: bila je čotasta!

E, mačko v mehu kupovati, to je zadnje. Oba sta zaklela one osodne poglede in namige ter si želela: on žene lepše, ona pa moža mnogo lepšega!

Besednjak in njegovi štirje tovariši Cinkovič, Cigojev, Furlan in Viševič so se tudi rili med to množico ter opazovali mestne signorine bezbrižno, če so se kaj spremenile. — Strašanski je pa doma od svoje gospodinje to le zvedel, ko jo je spraševal o gospici Evgeniji:

Vi nikar ne mislite, da gospica Evgenija za Makovca manj mara, nego za vas, ali pa za nekoga drugega kaj manj kakor za oba vaju!

Za koga drugega? kaj pravite! pretrže on glasno.

Le počakajte, vse vam ob kratkem povem — miri Strašanskega, ki jo začudeno gleda. — Sentizzerja poznate, ne! Njemu se je popolnoma žrtvovala. Za vaše

Naj tedaj slovenski državni poslanci podučijo trgovinskega ministra, da v Trstu in okolici stanujejo tudi Slovenci in da tudi oni davke plačujejo, naj tedaj poskrbi, da bodo tudi ti za svoje denarje vedeli se obrniti kam in kod. Na Hrpeljah so notranji napisi prav tako vsi nemško-laški, naj tudi tukaj gospodje poslanci storijo svojo dolžnost.

5. Naj g. drž. poslanci povedo tudi g. ministru pravice in sodstva, da se pri tržaškem deželnem sodišču še vedno poslužujejo tolmačev nasproti Slovincem, če prav gre kakemu obtožencu ne samo za kožo, ampak za življenje in smrt, kakor se je zgodilo prav zadnji teden, ko so sodili nekega Parovela. Naj gospod minister Pražak tudi malo premeše, da vsaj vsak Slovenec dobi svoje pravo v lastnem jeziku.

6. Naj poslanci malo razjasnijo čudne dogodbe slavne policije za časa bivanja Čehov mej nami, in naj povedo na Dunaju, da nismo še tako nevarni državljani, ampak da smo mirni davkoplačevalci, kateri puščamo vsakega pri miru, da tedaj tudi ne potrebujemo vedno za vsak korak polno policije za seboj.

7. Državni slovenski poslanci naj opominjo dunajsko vlado, da je njena dolžnost paziti, kako tržaški magistrat ravna z denarji davkoplačevalcev, da ne bode dajal podpore goljufom in takim, ki hodijo v sosednje kraljestvo še službo opravljat, tukaj se pa dajo od magistrata penzionirati.

Še veliko taci točk bi lahko naveli slovenskim državnim poslancem, pa za sedaj naj zadostuje te; želimo samo, da nam gg. poslanci izpolnitev teh točk izposlušujejo, da ne bodo zastoj vladi služili, ampak da bomo tudi mi lahko kazali na-nje, rekoč, to in ono so nam pridobili, to in ono priborili, da bodo tako zabavljice, katere se mnogokrat čujejo o njih v družbah in med posamezniki, brez vsake podlage in ničeve, drugače bi znali res misliti, da je vse tako, kakor se govori.

Papež in italijansko kraljestvo.

Letos dne 20. septembra je minolo sedemnajst let, kar je „večno mesto“ Rim prešlo iz papeževske oblasti v roke vojskovedje rudečega Garibaldi-ja ter je v njem

odsotnosti sta se dolgo v mrak vodila po sprehodih, sanjaje o zlatih gradovih. — Njej je glava zmešana in črt proti Slovincem jej je vsajen v srce! Ona le za Laštvo gori in živi in vaju oba vodi za nos! — Da se prepričate, nate! berite njeno pismo, katero je on zgubil.

Njega je to vsega poparilo; naglo prime v slabej toskanščini pisano pismo, kjer se je čitalo, da ona za gospoda Sentizzerja goji od zemlje do neba veliko ljubezen; Slovence pa da črti, in da se s kakim le zato kaj meni, ker mati želi tako — kar pa vemo, da ni bilo res. Gospod Sentizzeri jej je veroval in odpustil to; saj je vedel, da Slava je povsod bolj spoštovan, pri vseh ženskih, kakor pa on. — Ko tedaj Strašanski to zve, naguba malo obraz in si misli: Ta pa je res lepa; ha, mene, Slavo in Talijanaša Sentizzerja! — Sedaj sem prepričan, da je vseh zvijač zvijača; in vendar kako laskavo mi je znala pisati! — Da da, ženska je, kukavica, odpadnica . . . ! — Žal, da sem Slavo s tem mučil; opravičim se in sam naj le uživa . . . Nečem mu več sreče kaliti . . . !

Ko je Strašanski tako mislil in se čudil, vidimo Makovca s palčico v roki idočega proti Mohoričevem. Hotel jih je obiskati in se prepričati, jeli res njegova ljubica zgubila kaj ognja ljubezni v tem času. — Predno pa potrka na sobine duri, zaustavi se malo. Iz sobe je bilo slišati smehljanje, cmokanje ustnic, pa vzdih! —

zasel kraljevi prestol kralj na novo združene Italija — Vittorio Emanuele.

Umrli je zadnji, umrli so njegovi ministri Cavour, Mancini itd., umrl je tudi najhujši sovražnik papežev in katoliške cerkve — Garibaldi; tudi žrtva razdraženega in naščuvanega italijanskega naroda, pokojni Pij IX., tedanji rimsko-katoliški papež, umrl je v sužnosti in videč, da so hudobni narod in — prav za prav ščuvalec njegovi podrl papežovo dolgotrajno vladarstvo, ki je obstajalo, odkar je Pipin I. 775. podaril tedanjemu papežu kos dežele v njegovo lastnino. — Kar je tedaj rimski papež celih 11 stoletij posedoval ter vladal, ukradli so mu laški liberaluški rovači in uvedli v deželo najslabšo vlado namesto narodnega vladarstva.

Ona kriza, ono navdušenje italijanskega naroda, ki ga je spodbujalo, da je šel oborožen proti svojemu dušnemu glavarju ter mu ugrabil Rim, to navdušenje je prešlo v žalostne spomine. Nastopilo kraljestvo ni zadovoljilo naroda, ki se je zanje žrtvovalo in krvavo bilo. Ostajajo mu samo skomine po boljšem času, ki je minol ter se težko več vrne.

Premišlino so možje, ki so vedeli razčiti prisiljeno vojno čut v italijanskem narodu in tudi zadnji je postal bolj opatičen in brezskrben nego je bil kedaj.

Nadejali so se namreč Italijani, da jim z novim kraljestvom prisijejo tudi boljše časi ter upali, da se jim pozneje otekočijo velika bremena, ki jih jim je bilo poprej nositi. Burlici in ščuvanci njihovi so pridigali proti papeževem in avstrijskem mračnjastvu rekoč, da se mora vlada preustrojiti ter nadomestiti z naprednejšo in liberalnejšo. Učili so novo liberalnost, po kateri bodo narodi uživali popolno svobodo in marsikako blagost, ki jim je poprej bila neznan. Udrihali so osobito po papežu, rekoč, da z svojim konservativizmom zavira razvoj naroda in njegovih ustanov.

S temi, smelo rečemo, puhlimi frazami so ubogi narod preslepili ter ga navdušili, da je stopil na krivo pot; peljali so ga kakor jančka v mesnico — proti njegovemu prvotnemu prepričanju in v njegovo veliko škodo.

Še-le pozneje je ta preslepljeni narod sprevidel, da se je v svojih nadah varal ter da so ga oni ščuvanci napačno učili, kajti nova vlada mu je postala kmalu zoprna; v novem kraljestvu se on ne čuti

Kri mu je vrela v glavo. Potrka in k malu z dovoljenjem vnide. Pa lej! — Sentizzer je tu, kateri s povešeno glavo še enkrat pogleda zmeden Evgenijo in njeno rudeče ter se od poljubov mokro lice. — Sentizzer se na ostri Makovec pogled kar zgubi iz sobe. Še bolj obitovalno premeri Slava nezvesto Evgenijo, in predno mu je ona mogla besedico reči, izginol je iz sobe, iz pred njenih oči!

Drugi večer so sedeli naši znanci v krčmi, kjer smo je nekoč našli. Slava in Strašanski sta se drug drugemu smijala, češ; da sta radi nevredne ženske prekinita vez prijateljsko! — Drug drugemu sta sedaj si ponujala gospico Evgenijo, a nihče ni je maral. Pravila sta si, kako sta se zaljubila vanjo. Strašanski je rekel, da on ni bil še tega kriv, ampak da se mu je sama postavljala pred oči in mu celo pri sosretu na sprehodu kaj šepnola! itd. —

Le če se nam kaj posebnega pripeti, zberemo se tukaj, sicer redko, reče Jerinačev, in nocoj je tudi nekaj znamenitega: spravila sta se dva dobra prijatelja, tako da si ostane naša družba tudi na dalje zvesta in verna. — Ali še nekaj, gospoda, želim predlagati in svest sem si, da moje seme ne pade mej trnje. — Mi vemo, kako nas gledajo ti Talijani; vemo tudi, koliko dobička doprinaša čas zgubljeni s

PODLISTEK.

Spomini.

(Dalje.)

III.

Z velikega trga v . . . rprji se je strašno odmevalo po vsem mestu, kakor nekdanjega Ciklopa rjojenje, ko se je hrib stresal! — Danes si jih je mestna godba tukaj dajala! — Dolgokvaki, medli Lahi so se danes iz več mest sem potrudili, tako, da so v Trstu za ta čas ostali sami Slovinci! — Godba je grozno vikala, da pokaže svojim gostom nenavadno spretnost. Tu bi se bilo marsikaj v Avstriji ostro prepovedanega zgodilo, ko ne bi žandarmerija pazno gledala. Seveda velečastiti gospod glavar bi še kar bodi dopustil. On ne pohvali žendarma, če zgrabi kakoga odpadnika!

Na vseh oknih ob trgu so visele skozi glave z dolgimi in kratkimi lasmi, zanimajoč se morda več za kake osebe, nego li za godbo! — Cordier polugospod jako lačen ljubezni, tudi je zijal na trg. Kar mu pade košček metle na glavo; ozri se na vzgor, zagleda lepo, dozda nepoznato glavico, ki se mu je smehljala. Po večkratnem vzajemnem pogledovanju zatelebal sta se drug v drugega vsa, čisto

tako prostega, kakor si je začetkom mislil. Može, ki so na krmilu — prevladujejo ter tirajo čestokrat narodu povsem nasprotno politiko.

Prva skrb istih vladarjev morala bi biti umno gospodarstvo z državnim denarjem. Ali uprav ta se troši v nepotrebne ustanove in sploh v brezkoristne namene, pri tem se pa ubogim podanikom nalagajo teški davki.

Korist besed in podukov se spozna v realnosti. Do tega je tudi na Laškem prišlo. Prepričevalne besede kolovodij in političnih ščuvancev prišle so v realnosti v dim. Narod se je varal in to varanje kaže sedaj z ono apatnostjo in nepristranstvom, ki so mu lastne. Ni tedaj čuda, ako v Italiji nahajamo dva popolno si nasprotujoča dela prebivalstva, dve stranki, kojih ena drži z rimskim papežem ter si vnovič želi starodavnih časov, druga pa, koja vdobiva od novejših vlade kakih koristi, radi česa tudi isto zagovarja.

Te dve stranki kažeta svojo posebnost osobito sedaj. O priliki obletnice pada Rima v roke upornikov, rogovili so samo oni, ki so pa tem imeli kake koristi.

Ostalo ljudstvo ni se ganilo in promišljeni del naroda je gledal žalostnim očesom, kako se njih rojaki veselje — nad svojo nesrečo. — „Porta Pia“, kjer so uporniki v Rim prilomastili, slavila se je letos nenavadno.

S tem so hoteli namreč rovači naroda pokazati sv. očetu, kake čute goji narod proti njemu in proti katoliški cerkvi.

Po svojih glasilih pa izlivajo svojo hudobno jezo na katoliško cerkev in njene prednike, poudarjajoč voljo naroda, ki so ga sami na krivo pot spravili. Temu se pa ni čuditi, kajti dobra stvar se sama hvali, slabo pa slabi ljudje morajo po časnih hvaliti, drugače ne morejo ljudstva preslepiti in ga za seboj zgrabiti. Čemu so neki „liberalni“ časopisi, ako ne zato, da zagovarjajo in proslavljajo slabe čine?!

Letos spade tudi petdesetletnica po prvi sv. maši Leona XIII. V Rimu in po vsem katoliškem svetu se veselje tega slavnostnega dne ter delajo se tudi velikanske priprave za razstavo, ki bode v Vatikanu.

Samo italijanski mali narod zabavlja nad to svetovno slavnostjo. Nasproti velikanske razstavi v Vatikanu namislili so rimski norci osnovati posebno razstavo, kojoj nazovó v nasprotju vaticanske — Indisposizione vaticana (vatic. bolehnost) menceš s tem Bog v kako Vatikanu zabavljati. S tem si pač družega ne pridobé, nego naslov nezrelega naroda in nezmožnega, da se sam vlada. Take so politične burke, ki jih vedó uganjati le na Laškem!

E se non ridi;
Di che rider suoli? —

Politični pregled.

Notranje dežele.

Prva seja poslanske zbornice dne 11. oktobra. Zbor je skoraj polnoštevilen, kar je redka prikazen v prvih sejah; pričujoči so tudi vsi ministri razen

tukajšnjimi gospodičinami! — Ne le, da so potalijanke ali odpadnice take, temveč skoraj vsa laška kri tukaj bivajoča! Zato tedaj predlagam, da se čisto nič ne porinemo v bodoče za nikako, tudi še tako dopustljivo ne, In ko bi se slučajno kedo zmotil, rešimo ga mi po lepej, ali po grdeji poti! . . .

Izvestno si ukrenol! mi pristajemo! zakričita Cigojev in Cinkovič, — Furlan reče: da! — S krvjo podpisem, če treba! oglasi se Strašanski. — In jaz! zakriči Slava. — Jaz bom zastopal Hrvate, reče navdušeno Višević!

Dobro tedaj, najprej pojdem na maledga Vitarčiča, reče Jernačev. — Potem pa na Tončevića, pritakne Višević, držeč se, kakor da so mu vse ženske trn v peti! . . .

Kozarci zazvenče in med cvenkom se je odmevalo: Velja! velja! — Drugo leto nobeden več, še za mesec dni ne več; kmalu no, ne bo nič, nikake zmotnjave! niti Vitorič!

Ko je Rezika štel drobni novec, čudno se jej je zdelo, da so ti pivci tako tihi in pusti danes. Pa kaj je hotela — spodobno so jo pozdravili in odšli. Oni bi še bili kaj onegali z njo, ker je bila slučajno Slovenka, a morali so biti v izgled, pa je vse zastonj!

(Dalje prih.)

ministra za deželno bran grofa Welsersheimba. Naučni minister Gauč je jako samosvestno sedel mej svojimi tovariši in levičarji so ga kar obsipali ter mu v roke segali; to je umevno ter je bilo pričakovano, ker Gaučeva dela so voda na njih mlin. — Zborovanje je odprl načelnik dr. Smolka z naznanilom, da je v zborovem imenu čestital cesarju za rojstveni dan in prejel naročilo, naj za čestitko sporoči cesarjevo zahvalo. Potem se je gorko spominal umrlih poslancev, ki so: grof Henrik Clam-Martincec, Ofner, Zaradeki in Dzvorkovski. Njihovi nastopniki so bili uže v zbornici in so storili prisego. — Nato se je podalo več predlog, važniše so: osnova zakona glede odškodovanja posestnikov za škode, storjene vsled rudnikov, promemba volitnega reda za veliko posestvo v Galiciji, zakonska osnova za nabor vojaških novincev v prihodnjem letu. — Ministerski načelnik je potem naznanil, da se delegaciji snideti 27. oktobra na Dunaji; čuje se, da se zaradi tega zborovanje državnega zbora ne pretrga. — Zdaj je dr. Rieger stavil na vlado v imenu češkega kluba to le tudi od mladih Čehov podpisano interpelacijo: 1.) Kako more vlada opravičiti odpravo toliko srednjih šol? 2.) Hoče li občinam za vzdrževanje srednjih šol še dalje dajati podpore, katere so jim bile zagotovljene po Najvišjem sklepu in dovoljene od državnega zbora? 3.) Je li pripravljena češkemu narodu dati toliko učilnic, kolikor jih potrebuje za svoj napredek?

Jacta est alea! to je usodopolna interpelacija! To je sama zbornica kazala s tem, da je vladala mej njenim čitanjem popolna tihoča. Ker interpelacija ni obrnena na naučnega ministra, ampak na vlado, zato jo dr. Smolka izročil ministerskemu načelniku. Češki klub bo neki zahteval razgovor o njej, oziroma o ministerskem odgovoru. Nemško-avstrijski klub je sklenol, da bo glasoval za razgovor, v razpravo pa se ne bo vtikal. Češki, Hohentwartov in Lichtensteinov klup zahtevajo poročstva za izvršitev programa, kateri je sedanja vlada naglašala in odstop naučnega ministra, ako se ne uda sklepom državnoborske večine. Ni pa še znano, kam se obrnó Poljaki in od teh je odvisna osoda sedanje večine državnega zbora in tudi osoda vlade. Ostanjejo Poljaki zvesti desnici, potem najbrže pade sam Gauč, ker grof Taaffe želi ohraniti sedanjo večino in brez nje neče biti več minister. V nasprotnem primerljaji nastanejo velike in osodopolne zmešnjave v vladi in državnem zboru.

Omeniti nam še, da so štajarski liberalni poslanci interpelirali pravosodnega ministra zaradi slovenskega uradovanja, posebno zaradi slovenskih vknjižb v zemljiške knjige. — Potem se je prestopilo na dnevni red in pričela se razprava o poštnih hranilnicah; govorila sta Neuwirth in Vošnjak. — Včeraj je bila zopet seja.

Vnanje dežele.

V bolgarsko sobranje je bilo izvoljenih 258 vladnih pristašev in 27 protivnikov. Vladin pritisk je bil grozen in izgredov ni manjkalo; v Rakovici so 4 mrtvi in 9 ranjenih, v Kudlovici 14 mrtvih in 9 ranjenih, v Plevni 10 mrtvih in 17 ranjenih.

Italijanska vlada se toliko krat baha s tem, kako svobodo pušča papežu in kako ga varuje. A vse to ni res, dogodki govore vse drugače. Pred Vatikanom se pogostoma čujejo taki govori, ki morajo papeža žaliti, petarde, ki se brez kazni mečejo pred Vatikan, tudi niso dokazi papežev svobode, kamenje, ki se luča za papeževimi tajniki in napadi na kardinale, niso dokazi papeževga varstva. Poleg vsega tega pa se celo v Rimu na pošti odpirajo pisma, namenjena v Vatikan!

V francoskih vladnih krogih je prišla na dan velika moralna gnjiloba, ki je republikli nevarna. Le sreča za sedanjo vlado, da niso udeleženi nje udje. Uže izdaja mobilizacije je po pravici vzbudila mej Francozi veliko nevoljo in razburjenost. Pri dotičnej preiskavi pa so prišli na sled celej vrsti gnjusnih početij; glavni slepar je general Caffarel, ki je celo zredi „barantal“. Mnogo družih imenitnih oseb, celo slabopovestnih žensk je zapleteno v gnjusna počenjanja tega človeka, v preiskavi je tudi glasoviti general Boulanger.

Marokansko prašanje stopa na dan. Veliko marokansko cesarstvo bi uže davno bilo prišlo pod oblast katere zapadne evropske države, da tega ni ovirala zavirljivost mej vladami. Zdaj pa, ko umre sultan Mulej Hasan, mora marokansko prašanje priti v tok. V prvi vrsti ste pri tem udeleženi Španija in Francija; prva se naslanja na stare pravice in razmere,

ima tudi nekatera posestva na zahodnjem obrežju ter meni, da se jej ne morejo odre-kati nekateri predpravice na pokroviteljstvo marokanske države. To kaže španjska vlada uže zdaj s tem, da je posadko v Ceuti močno pomnožila, da zbira vojsko na južnem Španjskem in da je pripravila vojno brodoge. Pa tudi Francoska ne bode mogla rok križem držati, ker je v Algeriji soseda marokanskim deželam in ima tedaj v teh krajih velike in mnogovratne interese. Skoraj gotovo se bode vtikala, vsaj diplomatsko, v to stvar tudi Italija, če tudi nema v zahodnej Afriki mnogo posla, ker ona je v veri, da ima na Afriko nekatere posebne, od Rimcev podedovane pravice. Teško da ne bi se tudi Angleška v to zadevo vtikala in tako dobi vsa zapadna Evropa novo prašanje. Kako se to reši, o tem bi danes bilo prezgodaj ugibati.

DOPISI.

Rodik dne 7. oktobra. [Iz. dop.] Že dolgo časa zagotavljeni in tudi zelo željeni sv. misijon, se je v tukajšnji župnej cerkvi presvete Trojice od 24. septembra do dne 2. oktobra t. l. v najlepšem redu obhajal. Dne 23. septembra, proti večeru, pripeljala sta se k nam dva č. g. Lazarista misijonarja od sv. Jožefa nad Celjem, katere so tukajšnji župljani (Rodičani) željno pričakovali. Ko jih je bilo od daleč ugledati, naznanili so naši ubrani zvonovi z milim pritrkovanjem nju prihod. Župljani, kolikor jih je bilo pri domu, hitro so se sešli, med njimi tudi dva mladeniča se svečami in s cerkvenim banderom sta prišla č. g. misijonarjema naproti, ter so jih tako vsi skupej spremili v cerkev. Drugi dan, to je 24. sept., začela sta č. g. prvi govor za otroke, pa že pri tem so bili ljudje ganjeni do solz; potem je bila spoved za otroke, popoldne pa prva pridiga za odrasle ljudi.

Ljudstvo, radovedno, kaj nam bodo č. g. Misijonarji govorili, prišlo je uže k prvi pridigi v obilnem številu, in kedor je slišal eno ali dve pridigi, ni ga bilo treba več siliti, naj gre v cerkev, vsak je želel zopet pridigo poslušati.

Kmalo so bile goreče pridige naših pred. g. misijonarjev po vsej župniji in okoličici razglašene, ljudi je začelo zmeraj več ljudi od vseh strani dohajati, tudi okolo spovednic so se koj od začetka prav lepo vrstili, tudi so želeli vsi pred č. g. misijonarje k spovedi priti, kar pa ni bilo mogoče, vender je bil ves čas sv. misijona lep mir, ni bilo slišati okolo spovednic nikakega mermranja, kakor se žali Bog to v več krajih rado godi. Prišli so pa tudi iz bližnjih krajev č. g. duhovniki po dva do trije na dan, ter so s domačimi č. g. vred zaporedoma spovedovali; opravila so imeli vsi dovolj, ker ljudi je zmeraj več prihajalo. Ljudje pa, opominjavani od č. g. misijonarjev, ker vsi pred nje niso mogli priti, slušali so in se pred druge č. g. duhovnike lepo razvrstili.

Med tednom so bile prvič dolge spovedi odločene, v saboto pa in v nedeljo zjutraj so bile ponavljalne spovedi. Generalno ali splošno sv. obhajilo za vse je bilo v nedeljo, dne 2. oktobra po drugi sv. maši. Vse se je prav lepo vršilo, vse je bilo ganjeno, vsakemu se je brala ponižnost, in neka popolna zadovoljnost na obrazu. Posebno sem se zavzemal, ko sem videl navadne šaljive, kateri so radi burke brili in iz navade tudi proklinjali, da so sedaj tako mirni in krotki, ter zdihovaje skesani svojih grehov v cerkev pridige poslušati hiteli, in med pazljivim poslušanjem lepe pridige vlila se je marsikateremu debela solza po licu. Videti je bilo sedaj, kako so na obedevh kolenih ponižno klečali, in sklenene zoke kvišku držali, česar poprej ni bilo navade.

Ze ob tretjej uri zjutraj so ljudje v cerkev hodili in dokler je bila odprta, bila je vedno polna ljudi. Proti koncu sv. misijona, 1/10 pri pridigi, priporočevanju, in prošnji za odpusčenje pred sv. Rešnjim Telesom, bil je po vsej cerkvi takšen jok, da se ne da popisati. Ljudstvo je vse glasno odgovarjalo na vsako prašanje č. g. misijonarja. V nedeljo zjutraj, kakor sem vže omenil, bilo je za vse župljane kakor tudi za unajne splošno sv. obhajilo, med sv. obhajilom so naši izvrstni, neutrudljivi pevci, kakor ves čas svetega misijona, prav mile in primerne pesmi prepevali, in zvonovi so pritrkovali. Ob tretjej uri po popoldne je bil sklep sv. misijona, blagoslov raznih vencev, križcev i t. d. na odpustke, blagoslovljen je bil tudi lep velik, že eno leto pripravljen, od domačih deklet ovenčan misijonski križ. Potem se začne pomikati od cerkve po tukajšnji navadi velika procesija. Misijonski križ so nesli v procesiji

trije mladeniči, poleg križa so šla z svečami in šopki cvetic v rokah Rodiška dekleta, za križem pa je šlo 7 č. g. duhovnikov. Ko se je procesija zopet v cerkev povrnola, bila je poslednja prav lepa pridiga, poslušalcev je bilo toliko, da še nobeden toliko ljudi na enkrat v cerkvi ne pomni, več od polovice jih pa je moralo še zunej ostati.

To je bila za Rodik velika slovesnost, tej enake ne pomni nobeden izmej najstarejših ljudi. Po dokončanem sv. blagoslovu so se vrnoli ljudje mirni, polni zaupanja na milost božjo, vsak na svoj dom.

Po tem sv. misijonu nisem mislil tudi najbolj navadnega proklinjalca, da ti več enkrat zaklel. Vse ljudstvo je v Božjem strahu, le na molitev nagneno, slišim več takih, ki se sami čudijo svojim prejšnjim grdim navadam, ter marsikateri pravi, ko se je o sv. misijonu spovedal in svoje srce očistil, tako je vesel, kakor bi imel vse sreče na svetu.

Jaz torej zaupam, da te lepe pridige pred. g. misijonarjev, katere je ljudstvo tako pazljivo poslušalo in si jih k srcu vzelo, nam bodo ne le za dušno, temuč tudi za telesno blagost veliko koristile.

Zato smo dolžni zahvaliti se našemu vrlemu č. g. župniku Josipu Zupanu, ker si je toliko prizadeval in še mnogo iz svojega premoženja v ta namen daroval, da je ta sv. misijon napravil. Drugič se zahvaljujemo tudi pred. gg. misijonarjema, ki sta se toliko trudila in nam dajala lepe nauke, katere si bodedo prizadevali do groba v srcu ohraniti; k sklepu se zahvaljujemo tudi vsem č. g. duhovnikom, kateri so se potrudili in prisli pomagat, da se je sv. misijon v popolnem redu, in vsem župljanom v veliko zadovoljnost dovršil.

Bog vsem obilno poplačaj!
Vtorek zjutraj 4. t. m. sta se č. g. misijonarja med pritrkovanjem zvonov ločila od nas. Ljudje so od vseh strani skupaj prihitali, da so se jima poklonili, zdravje in srečno pot voščili. Naj nam ostaneta v vednem spominu.

J. B.

Pod Čavnom 10. oktobra. [Iz. dop.]

Koliko ni bilo vrišča in pisarije zaradi javnih plesov v tukajšnjem kraju, da celo starešinstvo občine Črniče je sklepalo o tem, namreč glede dovoljenja javnih plesov in glej! stranka „Modrih“, ž njimi vred gosp. župan, prodrli so z sklepom, da se sme javno plesati, kadar so komu poljubi; takega menenja je tudi „Bralno društvo“ v Batujah, katero je imelo včeraj tako imenovani ples na „brojarjih“, pri katerem je godla godba iz Prvačine. Z narodno-gospodarskega in versko-nravnega stališča moram nekaj o tem spregovoriti.

Da so taki plesi gospodarskim interesom (če izpustimo krmarje in godbo) nasprotni in v škodo, pritrđi mi vsak brez pomisleka kar naravnost, to je pač lahko umljivo, ker za take dneve se potrosi mnogo novcev, ki bi sicer dobro došli v raznih potrebah; nadalje za take dneve mora biti nova obleka plesalcem obojega spola, in odkod se jemlje vse to, če ne iz hišnih dohodkov, redko kdo rabi za take in druge troške svoje, trdo zaslužene novce in v takih dnevih čestokrat prav zaradi troškov nastanejo prepiri, celo poboji in umori. Kdo je slednjič vsega tega kriv? Nobeden drug, nego oni, ki je ples napravil, oziroma dovolil.

Na drugo stran pa opazujemo, da so taki plesi v veliko škodo nravnemu vedenju. Vsak dobro misleči oče moral bi iz dna srca obsojati in zatirati take ples, pri katerih se nič dobrega za dušo in telo ne godi.

Bralno društvo v Batujah naj bi v prihodnje take plesse opustilo ter širilo omiko po namenu drugih njegovih vrstnic mej občinarji s čitanjem dobrih časopisov in koristnih knjig. Kratkočasnosti se najde dovolj v drugih poštenih rečeh, ako je le mar odboru za obstanek društva. Pomisliti je tudi, koliko mladine se na plesiščih telesno pokvari, da je sebi in svojim v veliko nadlogo dokler ne pride bela žena — smrt, ki preseli poprej cvetočega mladeniča ali deklico na oni svet, kjer treba odgovor dajati za prerano smrt pravičnemu sodniku.

Potova leč.

Iz Goriške okolice dne 12. oktobra (Vsaka glava svojo pamet alik kontrast cerkljanskemu hribovcu v podlistku „Soče“ št. 41.) Vsaka glava ima svojo pamet, tako je vskljknol oni, ki je preobrnl voz s zeljnimi glavami. Balamov prijatelj Biljée ima tudi tako glavo sè svojo pametjo, ker vedno prepeva jedno samo „pesem“ Mi—haaa, ki je jako povšeči „samo“ cerkljanskemu hribovcu. Bezovljakarski Janez ima tud

glavo s pametjo, če neusmiljeno pretepa ubozega Biljčeta, če mu ta raz hrbita vrže vrečo turšice v blato. Cerkljanski hribovec ima zopet glavo s svojo pametjo, ako trdi v podlistku „Soče“, da Balaamovih prijateljev je mesec — maj in njegovih kolegov pa stoprav — september, ali recimo oktober.

Glava očeta Bismarka ima zopet svojo pamet, ako se sprijazni z Vatikanom, ker gotovo vé zakaj, nekateri antilatinci sodijo, da zato, ker se boji, da ne bi papež dovolil rimsko-katoliškemu Slovanom slovenske liturgije v cerkev. Cecilijanci imajo zopet glavo s svojo pametjo, ker jim ugaja cerkveno petje bolj latinsko nego slovensko za to, da strežejo luterancu Bismarku; boljši jim je torej luteranec, protestant, nego slovanski kristjan! Papež Hadrijan II. imel je tudi gotovo glavo s svojo pametjo, kadar je položil slovenske bukve v cerkvi na oltar Marije Device pri jaslicah, da je nad njimi sv. mašo Bogu daroval, zajedno ko je izrekel: „izobčen naj bo vsak, kedor pehá slovensčino iz cerkve in zaničuje slovenske bukve“. Nemški škofi, salcburški nadškof Adalvin, posavski nadškof Emanik, brižinski škof Anon, imeli so tudi svoje glave take pameti, ko so z svetim Metodom po zversko ravnali, vlačili ga sem ter tja, pretepali ga in puščali na snegu in mrazu ter zadnjic vta-knoli v ječo, kjer je moral cele dve leti in pol kopneti. Bog pravičen pa je imel tudi svojo pametno glavo, da je gorej imenovane nemške škofo, preganjalce sv. Metoda, radi krutega zločina z naglo smrtjo kaznoval.

Nemški škof Vihing pa je imel tudi svoje pameti glavo, če je falsikoval papeževo pismo, v katerem blagoslovlja sv. oče čin sv. Metoda, in ko je naščuval moravskega kralja Svetopolka ter mu vdahol grozoviti naklep, da je dal okolu 200 slovanskih duhovnikov povezati in v ječe pometati.

Nemški duhovniki pa so imeli zopet glavo svoje pameti, ko so slovanske knjige, slovensko sveto pismo uničili in sežgali. Papež Benedikt XIV je imel tudi glavo svoje pameti, ko je dovolil slovanskim rimskim katoličanom po Iliriji, da se smejo posluževati slovanske liturgije. In sedanjí veliki in mali duhovnikiki imajo zopet glavo svoje pameti, če ukaz papeža Benedikta XIV zametavajo in zaničujejo ter s tem tako slovanski jezik iz naših cerkva pahajo.

Nemški Jezuit Petrud bode imel tudi glavo svoje pameti, pa še kako trdovratno, da ga od svoje nemške fantazije nihče ne preobrne, čeprav mu na glavi kole teše. Zopet „nekateri“ imajo glave svoje pameti, če mislijo, da oni, ki tirjajo slovansko liturgijo, sami v cerkev nikdar ne pohajajo. Krutorogov ima zopet glavo svoje pameti, ako v „Slov. Narodu“ citira našega Zveličarja izrek: „Ne sudite, da sudeni ne budete . . . Čto že vidiš sučec, izo vo očé brata tvojegó, bervna že, ježe jesto vo očé tvojem, ne čuješ. . . Licemere, iznú pérveje bervnú iz očesé tvojegó, i togdá izruši, izjati sučec iz očesé brata tvojego.“ Satan je imel tudi svojo pametno glavo, ko je vsejal ljuliko med pšenico, in ko je vrgel cecilijance, kot seme nesloge, med nas, da nam napredek zavirajo.

Šebreljski Nemeec ima zopet glavo svoje pameti, če misli, da mi Slovenci se imamo zahvaliti Nemeccu za omiko. Rogadev pohajač pa ima skoro gotovo glavo svoje pameti, če prosi sveta brata blagovestnika Cirila in Metoda, da bi izprosila nebó, da razlije prokletstvo nad vsemi sovražniki Slovanstva, zajedno nasprotnikom slovanske liturgije. In zadnjic, jaz imam glavo tudi svoje pameti, če sem šel v kontrast s cerkljanskim hribovcem, podlistkarjem „Soče“, ki nam prodaja svoje latinske in nemške obroče, ki nemajo ni koca ni kraja, da nam skoraj že sapa uhaja.

Domače vesti.

Nj. Veličanstvo cesarica ostane kratko časa v gradu Miramare. Vsled tega bode grad od nedelje naprej do dalnje objave občinstvu zaprt.

Imenovanja. V področju finančnega ravnateljstva v Trstu so imenovani: pristav Karol Favetti kontrolorjem, praktikant Ernest Rovis koncipistom in začasnim koncipistom praktikant Ferdinand Avian.

Glavni urednik lista „il Cittadino“ g. Anton Antonac je umrl sinoč po dolgej bolezní. Pokojni je delal blizo 40 let na političnem polju. R. i. p.

Ruska korveta „Strelok“ je zapustila 12. t. m. naše pristanišče ter spremila v

Korinto parnik „Amphitrite“, na kojega se je ukrcala kraljeva grška rodbina.

O novih skladiščih v Trstu se je unel v raznih listih zopet hud boj. „Presse“ pravi, da državni zbor gotovo ne podaljša prvotnega roka za dogotovljenje zidanj, ker je bilo v treh letih dovolj časa, da se potrebna dela dovrše. Tržaški listi pa se temu menenju ustavljajo, rekoč, da se mora odbiti od prvotnega obroka vsaj čas, mej kojim so tekle razprave. Poleg tega pa se tolaži Trst tudi s pristaniščem na Reki, kjer dotične zgradbe pred koncem leta 1889 tudi ne bodo gotove.

Kumulativne tarife. Iz Beča javljajo, da se merodajni krogi pri trgovinskem ministertvu jako pečajo s prometom mesta Trsta. V prvej vrsti se deluje na to, da se povzdigne pošiljatev domačega blaga proti zapadu ter se bodo snovale v to svrhu posebne parniške zveze in jako nizke neposredne tarife za pomorsko in železniško pot. Po tem načrtu vožnja skoz Trst ne bode dražja kakor čez Hamburg in ostale severne luke. V zvezi s tem načrtom je baje tudi posvetovanje, koje so imeli pred nekoliko dnevi nekateri višji uradniki državne železnice v Trstu.

Živinska razstava. Kmetijska družba „Società agraria Triestina“ odpre v ponedeljek 17. t. m. na Opčinah živinsko razstavo. Ker je namen te razstave pozdignoti živinorejo na Primorskem, dovolilo je ministertvo za poljedelstvo društvo podporo 500 gld. Ta denar služi za nagrade, ki se bodo delile v iznosu od 10 do 50 gld. Razen tega se bodo dobri živinorejci tudi odlikovali s častnimi diplomí in pohvalami. Opozorujemo naše živinorejce, da morajo biti živali najkasneje do 10. ure 17. t. m. na licu mesta. Ako bode vreme posebno neugodno, bode razstava dne 24. t. m. Poblizje se izve pri gori omenjenem društvu.

Nova eskomptna banka se snuje v Ljubljani. Glavnica 100.000 for. je skoraj že pokrita.

Zabavni vlak v Kormin. Glavno ravnateljstvo južne železnice javlja, da gre letos zadnji zabavni vlak iz Trsta v Kormin v nedeljo dné 18. t. m.

Najden denar. Predstojništvo postaje na južnej železnici v Trstu javlja, da se je našlo dne 29. marnija t. l. na postaji 40 for. denarja in dne 12. aprila 60 for. Lastnik naj se prijavi pri imenovanem predstojništvu.

Porotne sodbe. 19-letni kamnosek Albert Gustinčič je bil spoznan krivim hudodelstva uboja ter obsojen na 5 letno težko ječo.

Jakob Jaksetič, bivši načelnik novo-gradski je bil obtožen proneverjenja in zlorabe službene svoje oblasti. Pričali so pri razpravi gosp. Albert Zivic iz Vipave, občinski tajnik v Podgradu, gosp. Anton Maurič, občinski sluga, Karol Cerù, tedanjí občinski tajnik in nekoliko občinarjev. Porotniki so proglasili Jaksetiča enoglasno nekrivim proneverjenja in nekrivim zlorabe službene oblasti z 10 glasovi proti dvema. Jaksetič je tedaj obtožbe oproščen.

Tržaške novosti.

K električne razsvitljavi. Doznali smo, da je ponudil mestnemu zastopstvu uvedeno električne luči gospod Egger za veliki trg in za obal. Magistrat ponudbe še ni rešil.

Nezgodá. 11-letni Franjo Razem je padel raz nekega 5 metrov visokega zida na Greti, h. št. 179 ter si zlomil obe roki.

Poskušen samomor. Posestnik Jurij O., stanujoč v ulici Lazzaretto vecchio je izpil dokaj raztopljenega fosforja z namenom, da se usmrti. Domačini so poklicali brzo zdravnika ter se je nadejati, da nesrečnež ozdravi.

Najden utonec. V četrtek zjutraj so našli mornarji pri obrežju Sanità utonena. Redarstvo je spoznalo v mrtvecu 23letnega težaka Alberta Jakop iz Solnograda, koji je trpel na božjasti in brčkone po naključju padel v morje.

Toča. Iz Rojana se nam poroča, da je sinoč ob 9 uri bila jako huda toča. Padala je najprej med veliko ploho, potem pa sama; bilo je kar namah vse belo in skoraj za dlan na debelo; še danes zjutraj so vidili cele kupe ležati je po tleh in stolčeno listje z dreves kaže, kaj je bilo. Zelenjava po vrhah je vsa uničena.

Iz Lonjere nam pišejo o novej železnici: Za Lonjere ali pa Katarčane postaja v Borštu nema pomena. Ako se hoče kdo izmed Lonjercev ali pa Katarčanov poslužiti nove železnice, rabi iz Boršta domu dobre pol ure hoda. Po zimi ta hoja gotovo nobenemu ne ugaja, ako se pomisli, da se mu je treba boriti s hudo burjo, a po leti, ko vročina pripeka, po-

titi se je treba človeku, da mu je oh in gorje. Dobro in koristno bi bilo, da se napravi zraven postaje v Borštu še druga majhna postaja blizo Ricmanj (morda pred predorom. (tunelom) kar bi ugajalo Lonjercem, Katarčanom in Ricmanjcem.

Nadejamo se, da se ta naša opravičena želja k malu izpolni, ker gospodje, katerim je dana v oskrb ta železnica, morajo spoznati, da taka postaja ne bi bila v korist le ljudstvu, temuč tudi državi, ker bi železnica mej Trstom in Ricmanjem dobila mnogo vsakdanjih popotnikov; saj vsakdo vé, da imajo prebivalci teh obljundenih vasi vsakdanji posel v Trstu. — Opozorjamo torej vodstvo železnice na to važno stvar.

Jeden izmej Lonjercev za vse.

Samomor bogoslovca. V soboto se je usmrtil v goriškem semenišču bogoslovec A. M., rodom Čeh, na stranišču. Nagib žalostnemu činu ni poznat.

Nova poštno-brzojavna postaja odprla se je dne 12. t. m. v Lukovicah na Kranjskem.

Ukaz ali ka-ll. „Slov. Gosp.“ piše: Po naključju smo dobili v roke dolgo pismo c. kr. okr. glavarja, čegar ime je tudi precej dolgo. V njem daje župnikom svojega okraja nasvet, kaj naj bi si ta in ta praznik vzeli za predmet svoje pridige. Ne dvomimo, da je v tem imel c. kr. okr. glavar dober namen, toda o tem vendarle dvomimo, je li ima za tak nasvet pravico.

Knjige družbe sv. Mohora za Trst in okolico so uže došle. Dotični udje naj se za-nje oglašijo pri dotičnih gg. poverjenikih.

Vzgojsovlje za učitelje i učiteljske pripravnike. Po najboljim piscima sostavio dr. Antun Jeglič, kanonik vrhbosanski. Naš vrli rojak, ki sam podučuje o vzgojsovlju učiteljske pripravnice v zavodu sv. Josipa v Sarajevem, spisal je to knjigo popolnoma v duhu krščanskem, posnemajoč najbolj H. Baumgartnerjevi: „Leitfaden der Erziehungslehre“. Naj bi pač vlada potrdila to učno knjigo tudi za javna hrvatska učiteljska, da bi se tem potom odstranile one knjige te stroke, ki so polne brezverskega ali celo protikrščanskega duha. To lično delo (248 strani male osmerke) stane v Sarajevem pri g. pisatelju 60 kr.

Pobegnoi in utonil. Nek dr. Levin Rejčević je bil obtožen požiganja ter pobegnoi v Carigrad. Tamošnji avstrijski konzulat ga je prijel ter ga odpravil z Lloydivim parnikom „Aglaja“ v Trst, odnosno v Zagreb. Blizo Krfa pa je skočil Rejčević v morje ter skoraj gotovo utonil.

36.000 gld. za jedno večerjo! To je pač svota, ki je ne zmore vsakdo. Toliko za jedno večerjo more dati le visok gospod, a treba je znanega Sacherja kuhinje na Dunaju, da se to premoženje pri jednej večerji povzije. Troški za večerjo, pri kateri je cesarjevič Rudolf kot zastopnik cesarja gostil člane higijenske kongresa, znašajo namreč ogromno svoto 36.000 gld. Samo za šampanja bilo je 10.000 gld. v računu, ker se je za vsačega gosta določila jedna steklenica. Ker je bilo osobje dvorske kuhinje baš tedaj v Pešti, izročil se je „buffet“ znanemu Sacherju.

Katalog. Opozorujemo čest. naše čitatelje na ravno izšel ilustrovan katalog za jesen in zimo 1887-8 dobro poznate tvrdke Kammer & Fischer na Dunaju VII., Richtergasse 11. Ta zapisnik, prijavlja vse novosti mode, konfekcije in enakih potrebščin. — Naj si tedaj č. čitatelji naroče ta zapisnik, kajti dobe ga z uzorci vred zastoj in franko. Tudi prevzame ta tvrdka razne druge naročbe, koje ne spadajo prav v lastno stroko ter jih izvršuje vestno in točno.

Tržno poročilo.

Kava trdne cene. Prodano 500 vreč Rio po f. 108—121, 600 Santos po f. 109—120 kv. Na skladišču 60.000 kv. razne vrste.

Sladkor brez premebe, prodaja nekoliko boljše. Otdalo se je 8000 kv. zmljetega po f. 18.25—20.75. Na skladišču je 131.050 kvint. (250 kv. surovoga).

Poper 250 kv. po f. 79—103.

Bombaž. V Londonu so cene poskočile, na našem trgu pa ni kupčije.

Žito brez prodaje. Na sk adišču je 1830 kv. pšenice, 4500 kv. koruze, 1521 kv. ovsá in 800 kv. rži.

Južno vočje se precej dobro. Prodalo se je: 800 zab pomeranč Jaffa po f. 3.75—4.75, 400 zab limon sic. po f. 4—6.25, 500 zab Jaffa po f. 3.75—6.60 vs. zab., 1600 zab. kalamata fig po f. 12—13 vs. kv., 50 kv. kandia Rosin po f. 14—15, 50 kv. Cismé po f. 17—20, 800 zab. korint po f. 23—25, 800 zab. korint po f. 23—25; 800 zab. Samos po f. 14 do 15, 70 vreč mandljev Molfetta po f. 78—80.

Olje fino namizno se prodaja nekoliko boljše. Na skladišču jako malo. Prodano je olja iz oljke 600 kv. S. Maura po f. 37 vs. kv., 70 kv. Valona v sodih po f. 37, 150 kv. iz Dubrovniká z certif. po f. 46 Bombažnega: 150 sodč. amerik. po f. 36 vs. kv.

Na skladišču h je še: 190 kv. moke, 140 k. fižolja, 200 kv. fig. 560 kv. razn olja, 30 kv. vina, 30 kv. grozdja in 20 345 kv. raznega blaga.

Borsno poročilo.

Prodaja papirjev posebno rente, se jako krepko drž. Devize in valute nekoliko boljše. Zastbilh brzojavk večerj ni bilo nič.

Listniska uredništva.

G. A. M. Berje. — Izvolite le še nabirati. — Na račun lista sprejeli 2 for.

Dva živinska somnja

vsako leto 1. maja in 18. oktobra sta z odlokom visoke c. k. deželne vlade v Ljubljani z dne 26. prosenca 1887. št. 11565 na Bohinjski Bistrici na Gorenjskem dovoljena. (3—3)

Slavno občinstvo se na prvi somenj 18. okt. t. l. vabi k obilni udeležbi.

Županstvo na Boh. Bistrici.

Poslano.

Gosp. Franju Iv. Kwizda, c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorni dobavitelj in okrajni lekarničar v Korneuburgu.

Vaši živinozdravniški preparati imajo prednost, da se popolnoma izvrstni izkažejo. Posebno dober vspah je imel Vaš c. kr. priv. Restitucionalni fluid pri raznih poskušnjah ter Vam podpisano predstojništvo izreka svoje popolno priznanje ter priporoča najtopleje slehernemu Vaše živinozdravniške preparate.

Budimpešta, dne 3. februvarja 1885.

Predsedništvo ogrsk Jokey-Club
grof Gyula Károlyi.

Kje se dobi, razvidi se iz oglasa: Kwizdaja c. kr. priv. „Restitucionalni fluid“ v današnji številki na 4. strani.

Dobiva se v vsih knjižarnah 13. naklad, ravno izašla medic. svetovalca

Dr. MÜLLER-JA

najnovješe delo o slabosti, oslabeledih živcih, o nastopčih mladostnih pregressov itd.

Pošilja se tajno za 60 nv. v pošt. markah

KAROL KREIKENBAUM

17 Braunschweig. 52—35

Ta esenca, ki se nareja ro nekem receptu gospoda dr. E. viteza Stückla, c. kr. vladinega svetovalca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana „Tinctura Rhei composita“, katera ozdravlja vse želodčeve in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo t. t. d. (glijev navod, ki je vsakej steklenici pridejan). — Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenice po gl. 1.36 po poštnem povzetju. Poštnino trpe p t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, večina lekarn na Kranjskem, Štirskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih. 42—50

V Trstu: Biasoletto, Ponte Rosso; Ed. pl. Leutemburg, Giardin Publico; G. pl. Leutemburg, Piazza S. Giovanni; Foraboschi, lekarna sal Cammello, Corco; Picciola, Piazza Barriera Vecchia; Pozzetto, Palazzo del Lloyd; Praxmarer, Palazzo Municipale; Prandini, Palazzo Modello; Ravasini, Piazza della Stazione; Rovis, Piazza della Legna; Saravali, za magistratom; Serravalle, Piazza Cavana; Suttina, lekarna „Liprandi“, Piazza della Dogana; Udovichi, Via Farneto; Xicovich, Via S. Niccolò; Zanetti, Via Nuova.

Marijaceljske želodčne kapljice.

izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodecu Nepreocenljive do-brote je posebno vpliv njihov pri notčnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodčnem kataru, gorečico (rzavci) pri preobilni produkciji sline, rumenici bluvanju in gujsu, glavobolu, preobilnosti jedi in pijač v želodecu, protiglistam, bolezní na vranci in jetrih in tudi proti zlati žili ali himorojdam Cena steklenice je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarničar „k angelju varhu“ 51—40

Dr. Brady Kremser.

Morava

V Trstu jih pa dobite pri le. arničarju I. Serravallu blizo starega sv. Antona

BRNSKO sukno in volneni izdelki

Kdor se hoče oblačiti po šegi i cenó, naj piše po uzorce na Tuch-Fabriks-Lager Friedrich Brunner S. Brünn.

Op. Jako bogati uzorci za gg. krojače nefrankirani; kar se komu nedopade, se zamenja. 10—18

Samo f. 1. 80 **Arziota, mokrota!**
ne škodi!

Ne predorljive, gorke, trpežne in jako po ceni so moje vezne volnene jopice in jako pristojne suknene in surovo volnen 3-12

meščanske jopice

za jesen in zimo, za gospode, gospe, dečke in deklice vse po istej ceni f. 1.80, prve vrste, vezane. Te sloveč-meščanske jopice so najbolj potrebna obleka za vsacega, ter jih imam v sivej, rojavej, progastej, drav, bordaux, v šnjavej in črnej barvi. — Kdor si kupi tako jopico, je najbolj varovan proti mrazu ker se iste prilježe telesu, drže vedno znano toploto in so neprepenjiv ve vrednosti. Razum t. vrste imam še v zalogi dve finejše:

Iz fine čir-volne gosto vezene in tople f. 3. 25

Iz suknja in surove tople za zimo f. 5. 10

Zimske hlače iz dobrega, močnega brnskega suknja, jako trpežne, po f. 2.25, f. 3.50 do f. 4.50.

Za mero zadostuje, da se pove širokost čez prsa. Pošilja edino po poštnem povzetju:

J. Fekete, Kleider - Versendung,
Wien, Hundstürmerstrasse N. 18/14

Natezalci za hlače.

Natezalci za hlače. Komad po f. 1.80, f. 1.20, 1.40. Komad kr. 55, kr. 80, 95. Komad kr. 35, kr. 50, 60.

„Obleka dela človeka“

velli star pregovor. Obl-ke, koje so bile zmoeene ali pa poškodovane vsled zamotanja ali tlačenja, ali ako so se strle itd., pridobé zopet svojo prejšnjo obliko po patentiranem konzervatorju za moške in ženske obleke. Kdor hoče na lepo obliko paziti ter jo dobro shraniti, naj si kupi najnovejši konzervator za moške in ženske obleke, koji je patentiran v svih državah in služi ob enim kot priprava za obešanje in natezanje obleke in kot priprava za stiskanje brisak in pisem ter je tudi najpraktičnej in najcenejšo darilo, katero more krasiti vsako mošk ali žensko garderobo. — Dobiva se v svih skladiščih oblek in v glavnem tovarniškem skladišču **M. D. Czvetkovics**, Wien I. Kohlmarkt 18. in **Franz Roeder**, Wien I. Operngasse 2. — V Pragi: **Goldschmidt & Söhne**, „Zur Stadt Paris“. — V Budapešti: **Ohn & Simon**. — V Zagrebu: **Viljem Lipkovics**. 10-8

Konzervator oblek za gospé
Edini svoje vrste.

Proti skrčenju, neenakem raztezanju in stačenju oblek in proti odtrganju vezí.

KLINIKA za spolne in želod-čve bol-sti, nastope okuženja i oslabenja moške slabosti, polucij-, žgáčo vodo, močnejše postelje, puščenje krvi, zabijte v. de, in za vse bolezni m. hurja, araba in živcev. Tudi pisмено po najnovejšem znanstvenem postopanju z neškodljivimi sredstvi. 32-65-104

C. Streetzel,
spoljalni zdravnik Lindan am Badensee.

Cevke za smodke Papirnati žaklijiči

COPPAG IN SKERT
v Gorici.

Trgovina knjig, umetnin, muzikalij
in papirja.

Prodaja na debelo Prodaja na drobno

Podpisana veletrgovca, glavna zastopnika in reprezentantia papirnice v Podgori za Goriško in celo Primorsko vsajata si p. n. slovenskemu občinstvu v nakup priporočiti vsakovrstno blago, t. j. papir, ki se rabi za kancelijo, dom, osobito pa nebrojnih rekvizit papirja in drugih tvarin za šole brez izjeme: za c. kr. vadnice, ljudske, kakor tudi srednje šole, semenišča in učiteljišča po tako nizkej ceni, da se ni bati konkurence. Naj sledijo tukaj one vrste papirja, ki se največ rabe:

Koncepten papir 500 pol po	glđ. 1.25
Bel fin uradni papir 500 pol po	2.64
Papir za pisma v osmerki, plavočrtan, lehak 500 pol po	1.—
močnejši, svitlo črtan	1.45
Angleški pismen papir, nečrtan, jako močen, 500 pol po	2.80
Trgovski križast, plavočrtan, 500 pol po	2.65
Zavitke za pisma, zaloga nad 300 različnih vrst, 1000 kom. od	1.70 naprej

Od navadnega jeklenega peresa do najfinejše Khunove vrste, škatljica ostoječa iz 144 komadov, od 32 soldov naprej.

Za šolsko rabo velika zaloga vsakovrstnih knjžic (lastni izdelek), kakor tudi prvih i najboljših finih fabrikantov tujih, zelo po nizkej ceni.

Bogata zaloga črnila in tinte brez izjeme, prekupcem po jako ugodnej ceni.

Osobito opozorjujeva slavno občinstvo na svojo prebogato zalogo molitvenih knjig in knjžic, katere se dobé pri naji zdaj za polovico ceneje. Obe knjigarni in prodajalnici sti v obče ogromno založeni sè slovenskimi knjigami in drugim blagom.

Kakor zmerom, tako v naprej se zavezujeva, da bodeva p. n. slovenskemu občinstvu hitro in solidno postregla, bodi si v mestu ali pa na deželi.

Grubbauerjeve pisanke iz prav dobrega papirja, preskrbljene z prav dobrim sušilnikom, 100 komadov: 80 kr.

Coppag & Skert. (1-2)

Glavna zaloga: Semeniška ulica. - Podružnica: Na Travniku.

Pisanke — Barvan papir — Papir za osvalke (španjolete)

Ceno, solidno!! Jako nizke cene!!!

(7-10) Ceneje kakor povsod je na prodaj 1000če.

odrezkov suknja v skladišče za suknjo in volneno blago in EKSPORTNEJ TVRDKI **Gustav Kraus,** Jägerdorf, Österreichisch. - Schlesien

ter je podvorba popolnoma solidna in redna in dobra vrst **zajamčena.**

Kar se komu ne dopade, se more brez prigovora povratiti. Uzoreci zastonj in franko! Prosim, da samo **enkrat poskusite!!!**

Na mnogostransko zahtevanje p. n. naročnikov pošiljamo tudi kakor volnene posebnosti tukajšne pletene proizvode kakor: nogovice, čerape, jopice, itd., vse jako fino in dobro izdelano in po ceni. Ceniki franko in zastonj. — Pošilja se proti povzetju ali pa za gotov denar.

BRNSKO SUKNO Pristno za jesensko in zimsko sezono

nadvladuje kar se tiče finosti interpeznosti vsaki slični fabrikat, pošilje proti poštnem povzetju skladišče suknja

SIEGEL - IMHOF Brno (Brünn).

1 kupon suknja za obleke
Mr. 310 iz fine volne f. 4.80
Mr. 310 iz jako fine volne f. 7.75
Mr. 310 iz posibno fine volne f. 10.50
1 kupon suknja za črno obleko
Mr. 325 šagat črna iskana f. 7.—
Mr. 325 jako fino perurjenje in finishing f. 9.50
Vsaki kupon zadostuje za kompletno moško obleko (hlače, prajnik in suknjo).

Sukno za zimске suknje
Mr. 2 Boy fino f. 4.80
Mr. 2 Boy jako fino f. 6.—
Mr. 2 Palmetton fini f. 6.50
Mr. 2 Palmetton j. fino f. 7.50
Mr. 115 lovsko suknj f. 4.25

Sukno iz češjane volne, tušfelo, suknja za deževne kabanice za gospe in vsako vrstno suknjo po jako nizkej ceni

Uzorec zastonj in franko. 10-18

Ozdravljenje plučnih bolezni
Tuberkuloze, (sušice, jetiko), naduhe, zaprte sapo), kroničnega bromhljalnega katara itd po plinovi

EXHALACIJI
(po rektalnej injekciji).

Najnevarnejši, skoraj nedoegljivi idealni zdravnikov je z ovim postopanjem popolnoma dosežen! On osupljivih, nepogrešivih vseh njih govore najjasnejše sledeča pisma slavnih profesorjev, koja navedemo v kratkem, toda kolikor mogoče z lastnimi besedami, in koja so bila tudi potrjena no zdravniških listih tu- in inozemstva:

Prof. Dr. Bergoo. Po tridnevnej plinovej exhalaciji po rektalnej injekciji, izdatno pojemanje kašlja in izvrčka, potem popolno prenehanje, — m. zlica, pot in hričavost je posve izgubila. — Truplo se redi vsaki teden za 1/2 — 1 K. Ravno tako brzo ozdravljenje tudi pri starej, celo pri miliarnej tuberkulozi. — Bolnik se ozdravi ter more tudi najb-žjim posel zopet opravljati. —

Prof. Dr. Carnil. Pri n. i. uhi se more pol ure po plinovej exhalaciji laglje sonsti. — Ako se exhalacija dalje rabi, se naduha ne povrne več. Zoper šušici in naduhi je plinova exhalacija i. kušeno, izvrstno sredstvo

Prof. Dr. Dujardin Beaumetz: „Čelo pri ufoničnem grlu, poškodovanemu po tuberkulozi, so se v 2-3 tednih zacelile oteklina dasiravno je bila uže polovica pljuč razdejan h.“

Dr. M. Langhlin. vo lja bolnice v Filadelfiji je vporabil plinovo exhalacijo pri 30, bolnikih, koji so bili uže v najzadnjem stanju tuberkuloze in vsi so popolnoma ozdraveli. Vsaki dan pa se množe zdravniška poročila o srečnim ozdravljenju, ter je razum navadenih spričeval še mnogo drugih od slavnih profesorjev. Tudi v c. k. jav ej bolnici na Dunaju se vporabljuje stroj za plinovo exhalacijo. — Imamo mnogo spričeval ozdravelih. C. kr. izslj. oriv stroj za plinovo exhalacijo (Rectal-Injector) se dohiva z vsemi pripravami za pripravljene pliva in z popisom za vporavo za zdravnike, ter ga more rabiti tudi vsak bolnik sam pri

Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII., Mariahilferstasse N. 80/A
ter stane gl. 8.30 z ometom proti gotovem novcu ali provzetju. — Ozdravljenje ni niti težavno, niti ovira vsakdanji posel.

KWIZDA-ja živinozdravniški preparati.

Odličeni z kolajno v Londonu, Parizu, Dunaju, Monakovem in v Hamburgu, — z častno diplomom kmetijske razstave v Črnovicah 1886 — z diplomom I vrsti pri razstavi psov na Dunaju 1885-1886 — z posebnim priznanjem VI. oddelka (za reji konj) e kr. kmetijske družbe na Dunaju 1879 in 1883. — z posebnim priznanjem mejnarodne Jokey-družbe v Baden-Badenu, avstrijske Jokey-družbe na Dunaju in ogerske Jokey-družbe v Budimpešti.

Kwizda-ja c. kr. priv. fluid za restitucijo (Voda za prati konje). Okr-pča pred in po teakem d. lu, dobro sredstvo pri izpahenju, trdih mišicah in kitah itd itd — Cena 1 steklenice av. vr f. 1.40

Kwizda-ja c. kr. konc. Korneub. hranilni prah za živino: konje, goved in ovce; je posebno dober, kakor uči mnogoletna izkušnja, ako živina nima teka, ako krave spuščajo kri pri molčenju, in zboljša mleko itd.

Kwizda-ja voda za oči za domače živali, 1 steklenica 80 nč.

Kwizda-ja Blister za mazanje, 1 lončič f. 3.

Kwizda-ja prašek za desinfekcijo hlevov, 1/2 kig 15 nč., 10 kig. for 2.40.

Kwizda-ja mazilo za oteklino in gnoječe rane, 1 lončič k for. 1.

Kwizda-ja olje proti grintam in okuženju za pse, 1 steklenica for. 1.50

Kwizda-ja žolčna tinktura za konje, 1 steklenica for. 1.50

Kwizda-ja kapselji proti črvu iz gelatine za pse, 1 škatlja f. r. 1

Kwizda-ja zdravilni prašek za perutnino, 1 omet 50 nč.

Kwizda-ja kit za kopita, umetni kopitni rogi, 1 drog 80 nč.

Kwizda-ja Vaselina za konjska kopita proti razpoknjenim kopitom, 1 šk. f. 1.25

Kwizda-ja prašek za kopita, 1 stek 70 nč.

Kwizda-ja kroglijce za pse, 1 šk. fr. 1

Kwizda-ja prašek za parklje, 1 stek. f. 1

Pravi se dohijo ti preparati:

V Trstu v l-karnah gg.: **C. Zanetti, P. Prendini, G. B. Foraboschi, Ed. pl. Leitenburg, Josip pl. Leitenburg, A. Praxmarer, M. Ravasini, I. Serravallo.** Na veliko in eksport uri gg. lekarničarjenja: **C. Zanetti in P. Prendini;** nadalje v lekarnah v Postojni, Sežani, na Reki, v Pulju, Rovinju, Dubrovniku, Spjetu in Zadru.

Da ne nastanejo pomote, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva vedno le Kwizda-ja preparate in da pazi na gori otisnjeno znamenje. — Glavno skladišče: 3-2 (A)

Kreisapotheke zu Korneuburg des Franz Joh. Kwizda,
k. k. österreichischer und k. k. rumänischer Hoflieferant für Veterinär-Preparate.